

DANSK ISLANDSHESTEFORENING

Naturudvalget

Guide til gode ridespor

I Dansk Islandshesteforening (DI) er vi opmærksomme på, at mange kommuner arbejder med friluftstrategier, der blandt andet omfatter rekreative og sundhedsfremmende foranstaltninger, herunder færdsel ad vandre-, cykel- og rideruter.

Det er DI's opfattelse, at der er et behov for, at vi fra rytternes side overfor myndigheder og private arealforvaltere tydeliggør de ønsker og muligheder der findes for at kunne færdes hensynsfuldt og sikkert til hest. Denne folder henvender sig derfor til politikere, embedsmænd og andre personer, som beskæftiger sig med planlægning i det åbne land, i skovene og i relation til trafikken.

Hest og rytter i trafikken er i færdselslovens forstand at regne som et motorkøretøj. Det medfører, at *hest og rytter skal bevæge sig imellem den kørende trafik*, dog ikke på motor- og motortrafikveje, hvor ridning ikke er tilladt. Der er dog undtagelser hvor motorkøretøjer er forbudt, men ridning tilladt, nemlig i statsskovene og med visse undtagelser også på markveje og på strand. Private naturarealer, herunder skove, er ifølge naturbeskyttelsesloven lukkede for ridning uden ejerens tilladelse.

Når hest og rytter bevæger sig udenfor det offentlige vejnet, sker det i reglen ad skov- eller markveje, på ridestier eller ridespor. Når rytteren vælger sin riderute sker det ud fra to overordnede hensyn: den rekreative værdi og trafiksikkerheden.

Det er de færreste ryttere der er så heldige, at de kan ride direkte fra stalden og ud i naturen, de fleste er tvunget til at ride kortere eller længere på offentlig vej. For nogle er det slet ikke muligt at ride til noget rideterræn, enten på grund af afstanden eller på grund af trafikale problemer.

Hestens tusindårige historie som befordringsmiddel er også vejnettets historie. Kun de sidste 100 år har motorkøretøjerne været en del af den historie. I takt med den tiltagende mængde af motorkøretøjer og den stadigt stigende kørehastighed er *hestens placering i trafikken vanskeliggjort*. Endvidere er mange trafikanter ikke bevidste om, at hesten er et levende dyr, som kan reagere angstbetonet på syns- og lydindtryk. Herved kan farlige situationer opstå. Det er derfor vigtigt at sikre ridesportens mange udøvere ordentlige muligheder, hvilket bedst kan ske ved at etablere et net af rideruter. Ad sådanne ruter kan ryttere færdes hensynsfuldt og sikkert via ridestier, ridespor, skov- og markveje samt fællestier i det åbne land. Transit-ridestier kan virke som en sikker forbindelse mellem rideskole eller staldområde og den egentlige riderute.

Ridestien er anlagt med et bundmateriale som kun tilgodeser ridning, f.eks. grus uden sten, stenmel eller træflis. Ridestier anlægges i reglen kun, hvor der rides intensivt. Af samme grund egner den sig ikke til cykel- eller gangsti. Ridestien kræver vedligeholdelse og bør i linieføringen undgå områder, hvor vand samler sig i lavninger, og områder med alt for store stigninger af hensyn til erosion af bundmaterialet.

Ridesporet er fremkommet ved ridning og ikke ved et egentligt anlæg, så bundmaterialet er det naturligt forekommende. På ridesporet kan der være behov for lidt vedligeholdelse f.eks. beskæring af nedhængende grene. Ellers er ridesporets vilkår, at det lever på de betingelser naturen giver. Det er ikke ualmindeligt at linieføringen ændrer sig med tiden, fordi et område er blevet for sumpet eller for uigennemtrængeligt på grund af træopvækst. Ridesporet er en billig og meget lidt pladskrævende foranstaltning, som blot kræver arealforvalterens velvilje. Ridesporet er i reglen ikke velegnet som gang- eller cykelsti, men kan være attraktivt for mountainbikere, så færdselsregler kan være påkrævet.

Transit-ridestien har udelukkende til formål at skabe sikre forhold, hvor der rides på offentlig vej fra rideskole eller staldområde til det egentlige rideterræn. Transit-ridestien kan være et smalt ridespor i rabatten eller en anlagt ridesti som del af vejanlægget (som en cykelsti). En anden mulighed er en linieoptrukket bane eller allerbedst en form for adskillelse mellem den kørende trafik og rytteren. Endvidere er det meget vigtigt, at der opsættes vejskilt med ryttersilhuet og tekst "Vis hensyn".

Skov- og markveje samt fællesstier er anlagt med et komprimeret bundmateriale og er velegnede for både cyklister og fodgængere og dermed beslægtede motionister som f.eks. mountainbikere, løbere, skiløbere og den tilhørende arbejdskørsel, og selvfølgelig for ryttere. Disse fællesveje og -stier stiller særlige krav til brugerne, ikke mindst til rytterne. Rideregler i lighed med Skov- og Naturstyrelsens (www.skovognatur.dk) kan være en fordel. Fællesstier vil fungere bedst og kræve mindst vedligeholdelse, hvis stien er tydeligt delt, således at hest og rytter har sin egen del af stien f.eks. adskilt ved en smal stribe græsbevoksning, fodpæle eller lignende.

Flaskehalsproblemer kan forekomme, hvor mange ryttere bruger samme indgangsvej til skoven. Især i vådt føre vil vejen bære tydeligt præg af ridning. Det vil derfor være til alles bedste, hvis hestene ved en sådan flaskehals bliver ledt ad et eget parallelt ridespor frem til nærmeste punkt, hvorfra ridningen spreder sig ud.

I tøbrudsperioden kan der være enkelte dage hvor ridning på skov- og markveje helt bør undlades. Når vejret pludseligt skifter fra en periode med sne og frost til en periode med tø og sol, vil der et lille stykke nede i vej materialet stadig være frost. Det bevirker, at smeltevandet på vejen ikke kan trænge væk. I den situation vil vejen være ekstra sårbar overfor ridning.

Rideruter er ofte et længere sammenhængende system, som især egner sig til lange rideture, i nogle tilfælde til flere dages ridning. Rideruten vil stort set altid være sammensat af en række elementer f.eks. markveje, skovveje, ridestier, ridespor, og andre stisystemer anlagt på nedlagte jernbanestrækninger, nedlagte veje, skolestier, kirkestier og lignende. Ridningen vil altså både ske på stier, som er forbeholdt ryttere og på fællestier og veje, som deles med cyklister, fodgængere og tilhørende arbejdskørsel. Rideruter med lokale sløjfer øger oplevelsesværdien for den lokale rytter.

Samarbejde mellem ryttere og arealforvaltere som det for eksempel findes i flere statsskove, kan stærkt anbefales. Dog kræver det at rytterne kan kontaktes gennem en form for organ, det være sig forening, rideskole, brugerråd eller lignende. Samarbejdet kan bruges til at justere u hensigtsmæssig adfærd, til at udføre egnede vedligeholdelsesopgaver (medansvar) og til introduktion af ønsker om særlige faciliteter f.eks. spring og andre terrænforhindringer, rastefold, bindebomme, ridning i sø og lignende.

- Ridning er en decideret breddesport, og den 7. mest populære i Danmark. Blandt teenagepiger er det den 3. mest populære.
- Ridning er unik som sport fordi den foruden at udvikle udøverens fysiske og intellektuelle færdigheder også berører udøveren emotionelt og moralsk gennem det ansvar, rytteren påtager sig for hestens rygt og pleje.
- Hesten er et væsentligt landskabeligt element, som desuden fortæller en flere-tusindårig kulturhistorie.
- Antal heste i Danmark: 170 - 180.000.
- Antal ryttere i Danmark: 160.000.